

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	14 juni 2018	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-SB-OV-2018-0669	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	81D00091	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	-	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	-	ONDERWERP	Onderzoekontheffing Wageningen Marine Research

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op het verzoek van de Gedeputeerde Staten van Groningen van 4 april 2018 om in te stemmen met de door hen te verlengen ontheffing van de Flora- en faunawet (nummer FF/75A/2013/022) aan Wageningen Marine Research te IJmuiden. Deze onderzoeksontheffing werd verstrekt door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De betreffende verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet zijn sinds 1 januari 2017 opgegaan in de Wet natuurbescherming (hierna: de wet). De verlenging van deze ontheffing geldt voor de periode vanaf 13 augustus 2018 tot en met 12 augustus 2023, met mogelijkheid tot verlenging.

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en de Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten:

- In te stemmen met de verlenging van ontheffing FF/75A/2013/022 door Gedeputeerde Staten van Groningen aan Wageningen Marine Research. Het betreft een ontheffing (kenmerk provincie Groningen: K9494) van meerdere verbodsbepalingen genoemd in hoofdstuk 3 van de wet voor zover het betreft de soortgroepen vissen en vogels;
- Niet in te stemmen met de ontheffing van Gedeputeerde Staten van Groningen aan Wageningen Marine Research voor zover het vleermuissoorten betreft.

Daarnaast hebben we besloten aan de instemming de volgende aanvullende voorwaarden te verbinden:

1. De ontheffinghouder dient een overzicht van de onderzoeken in de provincie Utrecht van de ontheffinghouder zelf en van de gemachtigden in de maand januari van ieder jaar toe te zenden aan de provincie Utrecht. De ontheffinghouder geeft daarbij in het algemeen aan wat de effecten en de mate van ongerief van de werkwijze in de praktijk zijn. Tevens wordt bij het overzicht duidelijk gemaakt (met aantallen en reden) welke soorten gedood zijn of hoeveel eieren geraapt. De ontheffinghouder houdt daarvoor een soortenadministratie bij die in ieder geval de volgende gegevens bevat:
 - a. wetenschappelijke soortnaam;
 - b. datum en plaats verkrijging;
 - c. aantal;
 - d. reden van onttrekking;
 - e. beschrijving verwacht effect van de onttrekking op de populatie.Deze soortenadministratie dient elk jaar te worden toegezonden aan het Servicebureau van de provincie Utrecht via servicebureau@provincie-utrecht.nl. Afhankelijk van de gegevens kan door de provincie Utrecht aanvullende maatregelen worden gesteld.
2. Het onttrekken van vissen en eieren van vogels aan de natuur is nadrukkelijk enkel toegestaan als de soort zich in een gunstige staat van instandhouding bevindt. Is het onttrekken van vissen en eieren van vogels aan de natuur toch noodzakelijk bij soorten waar de staat van instandhouding ongunstig is, dan dient dit in nauw overleg met de provincie Utrecht plaats te vinden. Het Servicebureau is naast email telefonisch bereikbaar op 030-2583311.

II. Bevoegdheidsverdeling

Artikel 1.3, vierde lid, van de wet luidt, ingeval een project of handeling mede wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht in een andere provincie, wordt een besluit als bedoeld in het eerste lid genomen door Gedeputeerde Staten van de provincie waar het project of de handeling in hoofdzaak wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht, in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van die andere provincie.

Het onderzoek van Wageningen Marine Research worden zowel in de provincie Utrecht als in de provincie Groningen verricht. Gezien het feit dat het grondgebied van de provincie Groningen groter is dan het grondgebied van de provincie Utrecht, achten we de Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen meer bevoegd om dit besluit te nemen, dan wij. Nu het onderzoek mede wordt gerealiseerd, dan wel verricht, in de provincie Utrecht, geldt dat de besluitvorming in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van Utrecht moet worden genomen.

III. Bezwaar

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

IV. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officiële bekendmakingen.nl.

V. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311. Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

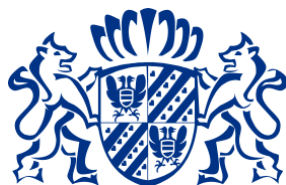
VI. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze instemming wordt verzonden aan de RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Leefomgeving

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 14 juni 2018

Dossiernr. : K9494

Documentnr. : 2018-039427

Verzonden : 19 juni 2018

Gelet op:

- het verzoek, ontvangen op 9 april 2018 met aanvulling op 25 april 2018, van Wageningen Marine Research te IJmuiden;
- de Wet natuurbescherming (Wnb) hoofdstuk 3;
- artikel 1.3 lid 3 Wnb;

BESLUITEN:

I. Aan Wageningen Marine Research te IJmuiden, Haringkade 1, 1976 CP te IJmuiden, ontheffing te verlenen voor het volgende:

voor de activiteit:

- vangen,
 - tellen,
 - biometrische en biologische gegevensverzameling,
 - zender- en merkexperimenten,
 - delen van materiaal,
 - onderzoek aan voedselresten,
 - onderzoek aan en vervoer van dode en/of stervende dieren,
- in het kader van wetenschappelijk onderzoek;

in het plangebied:

heel Nederland met uitzondering van de provincies Limburg, Noord-Brabant, Overijssel en Zuid-Holland;

zoals beschreven

in rapport:

O.A. van Keeken, J. Tamis, S. Brasseur, J.A. van Franeker, S. Lagerveld, M.F Leopold, 2018. "Handelingen aan dieren voor Wet Natuurbescherming, onderdeel soortbescherming." Wageningen Marine Research Wageningen UR (University & Research centre), Wageningen Marine Research. Concept;

voor de

ontheffingsperiode:

vanaf 13 augustus 2018 tot en met 12 augustus 2023, met mogelijkheid tot verlenging.

II. Op grond van:

artikel 3.3 lid 1 en 4, artikel 3.8 lid 1 en 5, artikel 3.10 lid 1 en 2 en artikel 3.34 lid 3 van de Wet natuurbescherming;

een ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen van:

artikel 3.1:

- lid 1, opzettelijk vangen of doden;

- lid 2, opzettelijk beschadigen en vernielen van nesten;
- lid 3, rapen van eieren;

artikel 3.2: • lid 6, onder zich hebben of vervoeren van exemplaren;

artikel 3.5: • lid 1, opzettelijk vangen of doden in hun natuurlijke verspreidingsgebied;

- lid 2, opzettelijk verstoren;
- lid 3, opzettelijk eieren vernielen of rapen;

artikel 3.6: • lid 2, onder zich hebben van in het wild levende dieren;

artikel 3.10: • lid 1a, opzettelijk vangen of doden;

ten aanzien van alle in de wet onder artikel 3.1, 3.5 en 3.10 genoemde vis- en vogelsoorten.

een ontheffing te verlenen (behalve in de provincie Utrecht) van de verbodsbepalingen van:

artikel 3.5: • lid 1, opzettelijk vangen in hun natuurlijke verspreidingsgebied;

- lid 2, opzettelijk verstoren;

artikel 3.6: • lid 2, onder zich hebben van in het wild levende dieren;

ten aanzien van alle in de wet onder artikel 3.5 genoemde vleermuissoorten.

III.

Ten aanzien van bovengenoemde ontheffingen en soorten de volgende middelen aan te wijzen, conform artikel 3.3 lid 5, artikel 3.4, artikel 3.9, artikel 3.24 lid 2 en artikel 3.25 lid 1 van de Wet natuurbescherming:

- bij vogels: vangkooien, vangnetten, strikken;
- bij vleermuizen: vleermuis kasten, mistnetten, harp trap, helgoland trap;
- bij vissen: allerlei typen vangnetten, vangst vallen;

IV. De bijlagen deel uit te laten maken van dit besluit.

V. Voor zover de aanvraag niet in overeenstemming is met de gestelde voorschriften en beperkingen, zijn deze laatste bepalend. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:

1. voorschriften;
2. overwegingen bij besluit;
3. de oorspronkelijke aanvraag van 9 april 2018 (vervangen door de herziene definitieve versie van 7 juni 2018) en aanvullingen van 25 april, 18 en 30 mei en 7 juni 2018, inclusief *O.A. van Keeken, J. Tamis, S. Brasseur, J.A. van Franeker, S. Lagerveld, M.F Leopold, 2018. "Handelingen aan dieren voor Wet Natuurbescherming, onderdeel soortbescherming." Wageningen Marine Research Wageningen UR (University & Research centre), Wageningen Marine Research. Concept.*

Groningen, 14 juni 2018

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage Overwegingen bij het Besluit voor nadere motivering.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van deze brief een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u in de digitale brochure 'Bezwaar maken tegen een besluit' die u kunt vinden op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u bellen naar telefoonnummer 050 - 316 48 89. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over deze brief verzoeken wij u het correspondentienummer te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op alle nationaal en Europees beschermde vis-, vogel- en vleermuissoorten en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de handelingen die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
4. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op of bereikbaar in de buurt van de locatie van de handelingen aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

Specifieke voorschriften

Alle maatregelen dienen als volgt te worden uitgevoerd zoals ook beschreven is in de voorwaarden van de oorspronkelijke ontheffing FF/75A/2013/022a:

5. (in vorige ontheffing nr. 1) Het bestuur van de ontheffinghouder dient toe te zien op de strikte naleving van deze ontheffing met de daarin vermelde voorwaarden.
6. (in vorige ontheffing nr. 2) De ontheffinghouder dient alle voorschriften in verband met de uitvoering van deze ontheffing nauwkeurig op te volgen.
7. (in vorige ontheffing nr. 3) Voor het verrichten van de in deze ontheffing genoemde handelingen, voor wat betreft de artikelen 3.1 lid 1 en 3, 3.2 lid 6, 3.5 lid 1 en 2, 3.6 lid 2, 3.10 lid 1a mogen vaste medewerkers van de ontheffinghouder gebruik maken van deze ontheffing. Vaste medewerkers van de ontheffinghouder dienen zich als zodanig te kunnen identificeren door middel van een werknemerspas of verklaring van de ontheffinghouder en een kopie van deze ontheffing bij zich te dragen.
8. (in vorige ontheffing nr. 4) Indien de ontheffinghouder een ander dan een vaste medewerker machtigt, dan dient de ontheffinghouder een kopie van de verleende machtiging aan het betreffende bevoegd gezag te zenden binnen welke provincie de handeling plaatsvindt. De machtiging vermeldt in ieder geval de volgende gegevens:
 - a) volledige naam, adres, woonplaats en geboortedatum van degene aan wie de machtiging is verleend;
 - b) soort(en) en eventuele aantallen waarvoor de machtiging geldt;
 - c) kwalificaties met betrekking tot deskundigheid op het gebied van beschermde soorten;
 - d) de handelingen die mogen worden verricht;
 - e) plaats(en) waar de handelingen mogen worden verricht;
 - f) periode waarvoor de machtiging geldt;
 - g) naam en handtekening ontheffinghouder;
 - h) het nummer van de ontheffing die aan de ontheffinghouder is verleend.
9. (in vorige ontheffing nr. 5) Gemachtigden dragen bij het verrichten van de handelingen waarvoor de ontheffing verleend is de machtiging bij zich. Deze machtiging dient te zijn gekoppeld aan een kopie van deze ontheffing. Gemachtigden dienen de machtiging op eerste vordering te tonen aan een bevoegd toezichthouder of opsporingsambtenaar.
10. (in vorige ontheffing nr. 6) De aangegeven handelingen mogen uitsluitend worden verricht voor wetenschappelijk onderzoek naar vissen, vogels en vleermuizen volgens het bij de aanvraag gevoegde activiteitenplan.
11. (in vorige ontheffing nr. 7) De ontheffing houder is verplicht elk gevangen dier dat weer in vrijheid wordt gesteld, vrij te laten op de plaats waar het is gevangen of in de directe nabijheid van die

plaats. Indien dit niet mogelijk is, dient de ontheffinghouder contact op te nemen met bevoegd gezag.

12. (in vorige ontheffing nr. 8) Soorten, die niet opzettelijk zijn gevangen en waarvoor geen ontheffing is verleend, dienen onmiddellijk in vrijheid gesteld te worden.
13. (in vorige ontheffing nr. 9) Dode dieren, verkregen door WMR, mogen alleen ter preparatie aangeboden worden aan een erkend preparateur.
14. (in vorige ontheffing nr. 11) De ontheffing van verbodsartikelen genoemd in artikel 3.2 lid 6 of 3.6 lid 2, voor zover dit betreft het vervoeren en onder zich hebben van producten van beschermde inheemse en uitheemse diersoorten, geldt uitsluitend indien in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 338/97, Verordening (EG) nr. 1158/2012 en Verordening (EG) nr. 792/2012 gehandeld wordt.
15. (in vorige ontheffing nr. 19) De ontheffinghouder dient een overzicht van de onderzoeken van de ontheffinghouder zelf en van de gemachtigden in de maand januari van ieder jaar te zenden aan alle bevoegde gezagen (van iedere provincie die met dit besluit heeft ingestemd). De ontheffinghouder geeft daarbij in het algemeen aan wat de effecten en de mate van ongerief van de werkwijze in de praktijk zijn. Tevens wordt bij het overzicht duidelijk gemaakt (met aantallen en redenen) welke soorten gedood zijn of hoeveel eieren geraapt. De ontheffinghouder houdt daarvoor een soortenadministratie bij die in ieder geval de volgende gegevens bevat:
 - wetenschappelijke soortnaam;
 - datum en plaats verkrijging;
 - aantal;
 - reden van onttrekking;
 - beschrijving verwacht effect van de onttrekking op de populatie.Deze soortenadministratie dient elk jaar te worden toegezonden aan de bevoegde gezagen waarbinnen de ontheffing van toepassing is. Afhankelijk van de gegevens kan door bevoegd gezag aanvullende maatregelen worden gesteld.
16. (in vorige ontheffing nr.20) Het onttrekken van vissen en eieren van vogels aan de natuur is nadrukkelijk enkel toegestaan als de soort zich in een gunstige staat van instandhouding bevindt. Is het onttrekken van vissen en eieren van vogels aan de natuur toch noodzakelijk bij soorten waar de staat van instandhouding ongunstig is, dan dient dit in nauw overleg met het betreffende provinciale bevoegde gezag plaats te vinden.
17. (in vorige ontheffing nr. 21) Deze ontheffing kan bij het niet of niet voldoende naleven van de voorwaarden worden ingetrokken.

Overige voorschriften

7. Indien blijkt dat de in dit besluit gestelde termijn niet voldoende is om de handelingen waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag indienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
8. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket van de Provincie Groningen, loketontheffingen@provinciegroningen.nl. U kunt ook contact opnemen met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de Provincie Groningen, Postbus 610, 9700AP, Groningen.

Overwegingen bij Besluit

1. Aanvraaggegevens

Dossiernummer:	K9494.
Ontvangstdatum aanvraag:	9 april 2018 (later vervangen door herziene versie van 7 juni 2018).
Ontvangstdatum aanvullende gegevens:	25 april, 18 en 30 mei en 7 juni 2018.
Onderwerp:	Verzoek om verlenging van aflopende FF-wetonthefing in het kader van soortbescherming onder de Wet natuurbescherming.
Activiteitenplan:	<i>O.A. van Keeken, J. Tamis, S. Brasseur, J.A. van Franeker, S. Lagerveld, M.F Leopold, 2018. "Handelingen aan dieren voor Wet Natuurbescherming, onderdeel soortbescherming." Wageningen Marine Research Wageningen UR (University & Research centre), Wageningen Marine Research. Concept.</i>
Met betrekking op:	alle vis-, vogel- en vleermuissoorten ¹ , zoals omschreven in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 Wnb.
Aangevraagde verbodsbepalingen:	van art. 3.1 Wnb: • lid 1, opzettelijk doden of vangen; • lid 2 opzettelijk beschadigen en vernielen van nesten; • lid 3, rapen van eieren; van art. 3.2 Wnb: • lid 6, onder zich hebben of vervoeren van exemplaren. van art. 3.5 Wnb¹: • lid 1, opzettelijk doden of vangen in hun natuurlijke verspreidingsgebied; • lid 2, opzettelijk verstoren; • eieren van dieren opzettelijk vernielen of rapen. van art. 3.6 Wnb¹: • lid 2, onder zich hebben van in het wild levende dieren. van art. 3.10 Wnb: • lid 1a, opzettelijk doden of vangen. van art. 3.25 lid 1 Wnb met betrekking tot de volgende middelen: • bij vissen: allerlei typen vangnetten, vangstvalen (bijv lichtval voor vislarven of collectorval voor glasaal); • bij vogels: vangkooien, vangnetten, strikken; • bij vleermuizen: vleermuiskasten, mistnetten, harptrap, helgoland-trap (tunnelval);

Een aanvraag in het kader van gebiedsbescherming wordt door u niet nodig geacht. Er is geen vergunning nodig omdat significant negatieve effecten op aangewezen Natura-2000-soorten op voorhand kunnen worden uitgesloten, tenminste als het onderzoek op die manier wordt uitgevoerd zoals in de aanvraag is omschreven. Wij delen dit oordeel.

¹ Voor vleermuizen is geen ontheffing (van art. 3.5 en 3.6) aangevraagd in de Provincie Utrecht.

Voor sommige handelingen is een vergunning voor de Wet op de Dierproeven noodzakelijk. WMR draagt zorg dat voor elke handeling die onder deze wet valt de benodigde vergunning van de Centrale Commissie Dierproeven en goedkeuring van het werkplan door de Instantie voor Dierwelzijn verkregen zijn.

2. Activiteit

Activiteit:	Wetenschappelijk onderzoek naar de soortgroepen: • vissen, • vogels, • vleermuizen.
Motivatie:	Met kennis, onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek en advies een wezenlijke bijdrage leveren aan een duurzamer, zorgvuldiger beheer, gebruik en bescherming van de natuurlijke rijkdommen in zee-, kust- en zoetwatergebieden. Hiervoor is reeds op 19 december 2013 een ontheffing verleend onder de Flora- en faunawet (FF/75C/2013/022a). Deze ontheffing loopt 12 augustus 2018 af. Sinds januari 2017 is de Flora- en faunawet komen te vervallen en is de Wet natuurbescherming van kracht. Omdat het onderzoek nog doorloopt, wordt verlenging aangevraagd van ontheffing van dezelfde verboden ten aanzien van nagenoeg dezelfde soortgroepen, maar nu onder de Wet natuurbescherming. Voor zeezoogdieren is niet Provincie maar het Rijk bevoegd gezag. Ten opzichte van de eerdere ontheffingaanvraag komt deze soortgroep dus te vervallen. Eraan toegevoegd is de soortgroep vleermuizen. Ten tijde van het indienen van de vorige ontheffingaanvraag, 5 jaar geleden, werd nog geen onderzoek naar vleermuizen gedaan waarvoor een ontheffing nodig was. Er komen inmiddels steeds meer wensen vanuit opdrachtgevers om meer kennis op te doen over gedrag van vleermuizen, bijvoorbeeld rond huidige en nieuw te bouwen windmolenparken maar ook andere locaties. Onderzoek naar bijvoorbeeld het aantal slachtoffers, zoals ook gedaan wordt met de soortgroep vogels, geeft voldoende aanleiding om de soortgroep vleermuizen in de nieuwe aanvraag c.q. ontheffing op te nemen.
Plangebied vissen en vogels:	Heel Nederland met uitzondering van de provincies Limburg, Noord-Brabant Overijssel en Zuid-Holland.
Plangebied vleermuizen:	Heel Nederland met uitzondering van de provincies Limburg, Noord-Brabant Overijssel, Utrecht en Zuid-Holland.
Geplande activiteiten:	• vangen, • tellen, • biometrische en biologische gegevensverzameling, • zender- en merkexperimenten, • delen van materiaal, • onderzoek aan voedselresten, • onderzoek aan en vervoer van dode en/of stervende dieren.

3. Alternatievenafweging

Ontheffing onder kenmerk FF/75C/2013/022a

Op 19 december 2013 is door RVO.nl aan Wageningen Marine Research (WMR) (toen nog 'IMARES') ontheffing verleend voor hetzelfde onderzoek ten aanzien van dezelfde beschermde soorten (met uitzondering van vleermuizen) waarvoor deze onderliggende aanvraag geldt, voor het tijdvak van 19

december 2013 tot en met 12 augustus 2018, onder kenmerk FF/75C/2013/022a. Omdat deze ontheffing afloopt, wordt nu verlenging aangevraagd.

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht en is de Flora- en faunawet komen te vervallen. Voor de huidige wet gelden nagenoeg dezelfde verboden en is het afwegingskader vergelijkbaar; net als bij de Flora- en faunawet is deze geënt op Europese richtlijnen Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.

Aangezien de ontheffingsaanvraag (behalve voor vleermuizen) een verlenging betreft en er ecologisch of juridisch geen aanleiding wordt gezien om te veronderstellen dat de situatie nu wezenlijk is veranderd, kan de ontheffing verleend worden, enkel op basis van de ecologische afweging. De alternatievenafweging en belangenafweging die reeds in 2013 door RVO zijn beoordeeld, zijn namelijk ongewijzigd gebleven. Een beoordeling zou tot dezelfde conclusie komen. De alternatieven voor dit onderzoek zijn voldoende afgewogen waarmee verder geen belemmering gezien wordt ontheffing te kunnen verlenen/verlengen.

Vleermuizen

De impact van de handelingen die uitgevoerd worden voor onderzoek op vleermuizen is enkel verstorend van aard. Vleermuizen worden verstoord bij tellingen of bij het zenderen of ringen van de dieren en hanteren daarbij. De werkzaamheden worden zoveel mogelijk verricht in het najaar, dus buiten het voortplantingsseizoen om, om het effect van de handelingen op de voortplanting van de desbetreffende populaties te minimaliseren. De werkzaamheden hebben door de kortstondige activiteit en daardoor beperkte verstorend effect geen invloed op de staat van de instandhouding van vleermuizen. Het onderzoek is uitsluitend te verrichten door werkelijke tellingen te doen aan de dieren of de dieren te voorzien van zender of ring. Alternatieve methodes zijn niet mogelijk voor dit doel. De gekozen methode en werkwijze is ecologisch gezien voldoende om de gunstige staat van instandhouding van vleermuizen te waarborgen.

Eindoordeel alternatievenafweging

Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, werkwijze, planning en inrichting schade aan de aanwezige beschermde soort(en) voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4. Ecologische afweging met betrekking tot soortbescherming

Onderzoek

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zijn tijdens het onderzoek naar de aangevraagde soortgroepen nationaal of Europees beschermde soorten aanwezig. Het gaat hierbij om de volgende soortgroepen: vissen, vogels en vleermuizen. Hieronder zal per soortgroep worden toegelicht wat het onderzoek inhoudt.

Vissen

WMR voert onderzoek uit naar visbestanden en visserij. Het meeste werk aan vissen wordt verricht in het kader van de jaarlijkse monitoring van zowel kustwateren als zoete wateren in opdracht van het Ministerie van LNV en van RWS, waarbij vissen met vistuigen of via elektrovisserij gevangen worden. Dit onderzoek dient om een inschatting te maken van de omvang en verspreiding van de aanwezige visstanden. Daarnaast heeft onderzoek naar vis in het zoete en zoute water tot doel om inzicht te krijgen in de ruimtelijke ontwikkelingen in samenstelling en relatieve omvang van de visbestanden over langjarige perioden, om de toestand van waterlichamen te beoordelen voor bijvoorbeeld de Kader Richtlijn Water. Tot slot wordt gedrag van vissen bestudeerd. Hiervoor worden vissen, voor het vrijlaten, voorzien van een zender of merkteken. Onderzoek wordt verricht aan de aanwezigheid, verspreiding en het migratiegedrag van vissen om te kunnen bepalen hoeveel vissen in een gebied leven en wat belangrijke (opgroei) gebieden, (paai)habitats en verbindingen zijn die het voortbestaan van beschermde soorten veiligstellen.

De vissoorten in de Wnb betreffen de Habitatrichtlijn (HR) Bijlage IV soorten houting en Atlantische steur, de HR Bijlage V soorten, elft, fint, rivierprik en zalm en de overige soorten beekdonderpad,

beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal en ook Europese rivierkreeft. Het visonderzoek van WMR vindt met name plaats op zee en in grote Rijkswateren. Soorten als beekprik, elrits en beekdonderpad komen voor in kleine beekjes en de kans dat deze gevangen worden in het onderzoek is zeer klein. Soorten als houting, rivierprik en zalm kunnen echter als bijvangst voor komen. Deze kunnen voorzien worden van een zender of merkteken of weefsel voor DNA-onderzoek kan worden afgenomen.

De volgende handelingen worden verricht met betrekking tot vissen:

- Vangen, tellen en biometrische gegevensverzameling

Tijdens onderzoek naar de visstand wordt meestal niet selectief op bepaalde vissoorten gevestigd, waardoor vissen die onder de Wnb vallen in de vangst kunnen voorkomen. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door medewerkers van WMR zelf of door ingehuurd beroepsvissers. Het vangen wordt gedaan met behulp van een keur aan vistuigen, waarvoor ontheffing verleend wordt door RVO, dienst Visserij-regelingen. Na het vangstproces worden de vissen uit het water gehaald en in opslagfaciliteiten gebracht, zoals grote viskuipen, om te zorgen dat een zo groot mogelijke overlevingskans gegarandeerd wordt. Vervolgens worden van de vissen lengtemetingen en in sommige gevallen gewichtsmetingen verricht, welke genoteerd worden. Hierbij wordt de meetplank en de handen van de persoon die vis meet nat gehouden, om beschadiging van de vis tot het minimum te beperken. Na meting worden de vissen direct weer teruggezet in het biotoop waarin ze gevangen zijn, met uitzondering van vissen die gebruikt worden voor verder analyse van biologische parameters.

- Verzamelen biologische parameters

Hieronder vallen onder andere het vaststellen van geslachtsrijpheid en sekse van de vis, wat pas mogelijk is na bekijken van de geslachtsorganen. Daarnaast wordt van deze vissen soms de leeftijd bepaald, afhankelijk van de soort aan de hand van schubben, vinstralen, of gehoorsteentjes, welke zich in de kop van een vis bevinden. Voor dieetonderzoek aan predatoren van vissen (zoals zeevogels) wordt referentiemateriaal (gehoorsteentjes van vissen) verzameld. Voor deze analyse van vinstralen en gehoorsteentjes worden de dieren gedood. Weefsel kan worden verzameld voor DNA analyse. Deze metingen vinden plaats bij WMR op het instituut of soms op locatie.

- Zender- en merkexperimenten

Voor onderzoek naar de verspreiding van vissen kunnen individuen worden voorzien van een zender of ander niet-akoestisch merkteken. Verspreidingsonderzoek met behulp van zenders vindt op dit ogenblik overwegend plaats in het zoete water en kan alleen worden uitgevoerd met de grotere vissen. Vissen kunnen ook worden voorzien van vismerkjes. Dit kunnen merkjes zijn met nummers erop, maar ook onderhuids aangebracht gekleurd materiaal (VIE-tags). Hiermee kunnen ook kleinere vissen voorzien worden van een herkenningsteken. De vissen worden na het aanbrengen van de zender of merkteken meteen weer teruggezet in het water.

- Delen van materiaal

WMR kan gevraagd worden om na onderzoek, bepaalde (delen van) vissen al dan niet geprepareerd ter beschikking te stellen aan derden. Dit kunnen medewerkers van andere onderzoeksinstituten zijn, maar vissen kunnen ook ter beschikking worden gesteld aan musea of onderwijsinstellingen. Ontheffing voor onder zich hebben van dieren, zullen deze musea of onderwijsinstellingen zelf moeten regelen en valt dus buiten dit besluit dat enkel van toepassing is op WMR.

Vogels

Het onderzoek van WMR aan zee- en kustvogels is breed. Het werk uitgevoerd door WMR aan vogels betreft alle zee- en kustvogels, alsmede incidenteel aangetroffen andere vogelsoorten.

Beschermde vogelsoorten (Wnb art 3.1) zijn de vogelrichtlijnsoorten. Dit betreft alle vogelsoorten die in het wild in Nederland (inclusief Caribisch Nederland) voorkomen (ca. 700).

De volgende handelingen worden verricht met betrekking tot vogels:

- Vangen en biometrische gegevensverzameling

Hieronder valt onder andere biometrisch onderzoek aan vogels, bijvoorbeeld om te kunnen vaststellen welke ondersoorten gebruik maken van bepaalde terreinen; onderzoek aan broedbiologie waarbij broedsucces en/of de groei, voedselvoorziening en/of overleving van de kuikens wordt gevolgd; on-

derzoek aan parasieten bij vogels. Daarnaast wordt onderzoek gedaan aan eieren (waaronder mogelijk ook naar verontreiniging in eieren), die hiervoor gemeten of verzameld moeten worden. Onderzoek naar verontreiniging in eieren is ook mogelijk, waarvoor de eieren moeten worden verzameld en voor onderzoek worden gebruikt.

- Zender- en merkexperimenten

Dit onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van zenders, sensors, ringen of kleurmerken. Hiervoor moeten vogels worden gevangen met netten of andere daartoe geëigende vangmiddelen om vervolgens te worden uitgerust met zenders, sensors, ringen of kleurmerken. Voedsel-ecologisch onderzoek kan plaatsvinden middels telemetrie, waarvoor vogels eerst moeten worden gevangen, via onderzoek aan voedselresten (zie hieronder) of via het aanleggen van ringen. Vogels moeten soms worden gevangen voor onderzoek naar terreingebruik of trek.

- Tellingen

Tellingen van vogels kunnen te voet, per fiets, auto, schip en/of per vliegtuig of uit schuilhut worden uitgevoerd. Hierdoor kunnen vogels worden verstoord.

- Onderzoek aan voedselresten

Voedselresten worden verzameld in dode vogels (maag/darm kanaal). Voedselresten worden ook verzameld in faeces en/of braaksels of braakballen van levende vogels. Dit levert soms verstoring op van (rustende of broedende) vogels. Ook inventarisaties van de voedselvoorraden van vogels (vis, bodemdieren) kan verstoring van vogels tot gevolg hebben, alsmede het plaatsen van camera's bij nesten of rustplaatsen.

- Onderzoek aan (massa)sterfte

Voor onderzoek aan (massa)sterfte kan het nodig zijn om onderzoek aan vogels in gevangenschap te doen. Het kan ook nodig zijn om dode en/of stervende vogels te verzamelen voor nader onderzoek en deze (indien nodig uit hun lijden te verlossen en) te vervoeren, op te slaan en nader te onderzoeken, bijvoorbeeld door het doen van dissecties of onderzoek aan de maaginhoud (o.a. voor onderzoek aan olierampen en aan plastic zwerfvuil).

- Delen van materiaal

WMR kan gevraagd worden om na onderzoek, bepaalde (delen van) vogels al dan niet geprepareerd ter beschikking te stellen aan derden. Dit kunnen medewerkers van andere onderzoeksinstituten zijn, maar vogels kunnen ook ter beschikking worden gesteld aan musea of onderwijsinstellingen (zie eerdere opmerking: ontheffing voor onder zich hebben van dieren, zullen deze musea of onderwijsinstellingen zelf moeten regelen en valt dus buiten dit besluit dat enkel van toepassing is op WMR). Voor onderzoek aan plastic zwerfvuil ontvangt WMR vanuit het buitenland soms ook vogels die afkomstig zijn van visserijbijvangst (longline visserij), of resten van voor menselijke consumptie of onder wetenschappelijke ontheffing bejaagde exemplaren. Meestal noordse stormvogels (*Fulmarus glacialis*), maar incidenteel ook andere soorten. Dit besluit ziet toe op het onder zich hebben van deze dieren voor WMR, maar zegt verder geen vrijstelling toe aan diegenen die deze dieren vangen of overdragen aan WMR. Daarvoor zullen zij apart vrijstelling geregeld moeten hebben.

Vleermuizen

Het onderzoek van WMR aan vleermuizen betreft overwegend onderzoek naar het migratiegedrag en het slachtofferisico bij windturbines. WMR doet akoestisch onderzoek met batdetectors, verricht tellingen van verblijfplaatsen, verzamelt dode dieren en doet telemetrie-onderzoek. Verwacht wordt dat daar in de nabije toekomst ook ringonderzoek bijkomt.

Het werk uitgevoerd door WMR betreft alle vleermuissoorten die migreren over zee en/of voorkomen in de kustzone. Doelsoorten van het onderzoek zijn dwergvleermuizen (ruige, gewone en kleine dwergvleermuis), de Nyctaloiden (laatvlieger, noordse, tweekleurige, rosse en bosvleermuis) en twee Myotis soorten (water- en meervleermuis). Alle vleermuissoorten in Nederland vallen onder HR bijlage IV en daarmee onder Wnb artikel 3.5. Het zenderen van vleermuizen vindt overigens plaats in samenwerking met de zoogdiervereniging.

De volgende handelingen worden verricht met betrekking tot vleermuizen:

- Vangen en biometrische gegevensverzameling

Vleermuizen kunnen worden gevangen met mistnetten, een helgolandtrap, een harptrap of vanuit vleermuiskasten. Van gevangen dieren wordt in alle gevallen zoveel mogelijk informatie verzameld (geslacht, leeftijd, gewicht etc.). De dieren worden in alle gevallen kortstondig vastgehouden (5-15 min).

- Zender- en merkeexperimenten

Ten behoeve van het zenderonderzoek worden door WMR vleermuizen uit het wild gevangen. De zenders worden met chirurgische huidlijm op de vacht geplakt waarna ze na verloop van tijd (2-4 weken) vanzelf afvallen. Tevens kunnen dieren worden gezenderd met een zogenaamde 'collar' (een soort vest met zender). De draad die de sluiting van het vest vormt lost na verloop van tijd (ongeveer 4 weken) op waarna de zender afvalt. In geval van ringonderzoek worden de dieren ook gevangen en kortstondig vastgehouden. Ringen worden rond de arm aangebracht.

- Tellingen

Tellingen van vleermuizen worden uitgevoerd bij verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen vleermuizen worden verstoord.

- Onderzoek aan en vervoer van dode dieren

Het onderzoek behelst voor een deel ook werkzaamheden aan dode dieren. Hierbij worden dode vleermuizen na vondst verzameld (bijvoorbeeld onder een windmolen). Analyse van de doodsoorzaak en bemonstering wordt door WMR zelf of door derden uitgevoerd. WMR verzorgt hierbij ook het vervoer. Ook worden delen van dieren of complete dieren bewaard, middels invriezen of opslag in alcohol of formaline, om deze zo nodig door derden te laten onderzoeken.

- Delen van materiaal

WMR kan gevraagd worden om na onderzoek, bepaalde (delen van) vleermuizen al dan niet geprepareerd ter beschikking te stellen aan derden. Dit kunnen medewerkers van andere onderzoeksinstituten zijn, maar vleermuizen kunnen ook ter beschikking worden gesteld aan musea of onderwijsinstellingen.

Negatieve effecten als gevolg van hierboven beschreven onderzoekshandelingen

Doden of vangen

- Vissen

Bij de handelingen 'vangen, tellen en biometrische gegevensverzameling' en 'zender- en merkeexperimenten' wordt vis gevangen, die daarna weer teruggezet worden in het biotoop waarin ze gevangen zijn. Uitzondering zijn vissen die gebruikt worden voor verdere analyse van biologische parameters. Bij deze handeling is het soms noodzakelijk het dier te doden. Doorgaans worden de onderzoeken gecombineerd om het vangen en doden van vis te minimaliseren. Bijvoorbeeld voor het verzamelen van gehoorsteentjes uit vissen voor het dieetonderzoek aan predatoren van vissen wordt veelal gebruik gemaakt van vissen die gedood worden voor het verzamelen van biologische parameters.

- Vogels en vleermuizen

Bij de handelingen 'vangen en biometrische gegevensverzameling', 'zender- en merkeexperimenten' en (bij vogels) 'onderzoek aan (massa)sterfte' moeten exemplaren worden gevangen. In sommige uitzonderlijke gevallen bij onderzoek naar dode of stervende dieren moeten vogels worden gedood, wanneer deze gewond zijn en uit hun lijden verlost moeten worden. Vogels die stervende zijn en niet meer gered kunnen worden, zullen uit hun lijden verlost worden. Er worden géén vleermuizen gedood.

Verstoring

- Vleermuizen

Bij tellingen van verblijfplaatsen kunnen dieren korte tijd (enkele minuten) worden verstoord. Tevens levert het vangen van de dieren voor zenderwerk en biometrische gegevensverzameling tijdelijke verstoring op.

Eieren rapen en verzamelen

- Alleen eieren van vogels

Er wordt onderzoek gedaan aan eieren, die hiervoor gemeten of verzameld moeten worden.

Dieren onder zich hebben of vervoeren

- Vissen, vogels en vleermuizen

Voor onderzoek met zenders en merken en (bij vleermuizen) biometrische gegevensverzameling kan het nodig zijn om exemplaren kortstondig (5-15 min) in bewaring te hebben. Voor onderzoek aan dode vleermuizen of bij vogelonderzoek naar (massa)sterfte kan het nodig zijn om dode exemplaren te verzamelen, deze te vervoeren, op te slaan en nader te onderzoeken.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de door u voorgestelde werkwijze en de in de ontheffing van 2013 omschreven voorwaarden worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Deze voorschriften zijn grotendeels gelijk aan de voorschriften uit de vorige ontheffing (FF/75A/2013/022a). Ter verduidelijking zijn de corresponderende nummers van de oorspronkelijke voorschriften tussen haakjes weergegeven. De oorspronkelijke voorschriften 10 en 12 tot en met 18 uit de vorige ontheffing zijn komen te vervallen, omdat het hier ging om zeezoogdieren waarvoor Provincie niet bevoegd gezag is.

Globaal komt dit neer op het beperken van de noodzaak tot verstoring of doden van dieren en het minimaliseren van de duur van de betreffende verstoring.

Overtreding verbodsbepalingen

Negatieve effecten als gevolg van de ingreep leidt (zonder ontheffing) tot overtreding van:

- artikel 3.1 Wnb voor vogelsoorten van artikel 1 van de Vogelrichtlijn met betrekking tot
 - lid 1, het opzettelijk doden of vangen;
 - lid 2, opzettelijk beschadigen en vernielen van nesten;
 - lid 3, rapen van eieren;
- artikel 3.2 Wnb voor vogelsoorten van artikel 1 van de Vogelrichtlijn met betrekking tot
 - lid 6, het onder zich hebben of vervoeren van exemplaren;
- artikel 3.5 Wnb voor soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn met betrekking tot
 - lid 1, het opzettelijk doden (m.u.v. vleermuizen) of vangen in hun natuurlijke verspreidingsgebied;
 - lid 2, het opzettelijk verstoren (alleen vleermuizen);
 - lid 3, eieren van vogels opzettelijk vernielen of rapen;
- artikel 3.6 Wnb voor soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn met betrekking tot
 - lid 2, het onder zich hebben van in het wild levende dieren of planten;
- artikel 3.10 Wnb voor soorten genoemd in de bijlage, onderdeel A (dieren) of B (planten), bij de Wet natuurbescherming met betrekking tot
 - lid 1a, opzettelijk doden of vangen;
- artikel 3.3 lid 5, artikel 3.4, artikel 3.9, artikel 3.24 lid 2 en artikel 3.25 lid 1 Wnb, met betrekking tot de volgende middelen:
 - bij vissen: allerlei typen vangnetten, haken, vangstvalen (zoals bijvoorbeeld lichtval voor vislarven of collectorval voor glasaal);
 - bij vogels: vangkooien, vangnetten, strikken;
 - bij vleermuizen: vleermuiskasten, mistnetten, harptrap, helgolandtrap (tunnelval).

Gunstige staat van instandhouding

De huidige staat van instandhouding van beschermde soorten is uiteraard heel wisselend. Het behoeft hier geen nadere toelichting per soort. In 2013 heeft RVO besloten dat een ontheffing voor dit onderzoek verleend kon worden, aangezien het bijdraagt aan soortbescherming en duurzame instandhouding van soorten. Het onderzoek is gelijk gebleven van opzet en uitvoering, hetgeen aan de situatie niets verandert. Wel wordt verwacht dat onderzoek wordt uitgebreid naar bruinvissen, wanneer dergelijke onderzoeksgegevens nodig geacht worden. Door de voorschriften te volgen blijft

zorgvuldig handelen gewaarborgd en zal op termijn, dankzij toepassing van de nieuwe kennis die uit dit onderzoek naar voren zal komen, de staat van instandhouding zeker niet in het geding komen. Bedoeling is juist dat de nieuwe kennis bijdraagt aan bescherming van onze biodiversiteit en de gunstige staat van instandhouding van alle betrokken beschermde soorten juist zal vergroten.

Bij het onderzoek gaat het vooral om vangen of verstoren van dieren, maar zullen geen individuen worden gedood, behalve, in hoge uitzondering, vissen en vogels. Bij vissen wordt getracht zoveel mogelijk onderzoek te combineren of ook gebruik te maken van bijvangst, waarbij exemplaren niet meer gered kunnen worden; bij vogels gaat het enkel om in uitzonderlijke situatie een al stervend dier uit zijn lijden te verlossen (bij verzamelen van dode of stervende exemplaren). Dit betreft aantallen die geen effect hebben op de staat van instandhouding, maar wel ontheffingsplichtig blijven.

Eindoordeel ecologische afweging

Gezien bovenstaande is voldoende aannemelijk gemaakt dat middels de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten voorkomen kunnen worden of tot een voldoende minimum beperkt blijven om de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten te waarborgen.

5. Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd op basis van het belang:

- Onderzoek en onderwijs;
- Ter bescherming van wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.

In belang van onderzoek en onderwijs

WMR levert met kennis, onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek en advies een wezenlijke bijdrage aan een duurzamer, zorgvuldiger beheer, gebruik en bescherming van de natuurlijke rijkdommen in zee-, kust- en zoetwatergebieden. WMR verzamelt gegevens die inzicht geven in de biodiversiteit en in de dynamiek van soorten en ecosystemen. Door het leveren van kennis die nodig is om de toestand van soorten en habitats te evalueren, levert het onderzoek van WMR een belangrijke bijdrage aan de instandhouding van soorten en habitats. Deze kennis wordt ook ingezet om de (mogelijke) gevolgen van huidige en toekomstige menselijke activiteiten (zoals visserij, ontwikkeling van windenergie, scheepvaart) te kunnen beoordelen en beheersmaatregelen te onderbouwen.

Op 19 december 2013 is door RVO.nl ontheffing verleend voor hetzelfde onderzoek ten aanzien van dezelfde beschermde soorten (met uitzondering vleermuizen) voor het tijdvak van 19 december 2013 tot en met 12 augustus 2018, onder kenmerk FF/75C/2013/022a. Omdat deze ontheffing afloopt, wordt nu verlenging aangevraagd.

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht en is de Flora- en faunawet komen te vervallen. Voor de huidige wet gelden nagenoeg dezelfde verboden en is het afwegingskader vergelijkbaar, net als bij de Flora- en faunawet geënt op Europese richtlijnen Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.

De ontheffingsaanvraag betreft een verlenging. Ecologisch of juridisch wordt geen aanleiding gezien om te veronderstellen dat de situatie nu wezenlijk is veranderd sinds 2013. Daarom kan de ontheffing verleend worden, enkel op basis van de ecologische afweging. De alternatievenafweging en belangenafweging die reeds in 2013 door RVO zijn beoordeeld, zijn namelijk ongewijzigd gebleven. Een beoordeling zou tot dezelfde conclusie komen. Het onderzoek komt voldoende in aanmerking voor dit wettelijke belang en waarmee geen verdere belemmering gezien wordt ontheffing te verlenen/verlengen.

De periode voor ontheffing wordt opnieuw gezet op vijf jaar, gelijk de vorige ontheffing (FF/75C/2013/022a). Na afloop van deze nieuwe periode van vijf jaar kan opnieuw verlenging worden aangevraagd onder de dan geldende wetgeving.

Ter bescherming van wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats

Het onderzoek heeft de bedoeling kennis te vergroten teneinde soorten effectiever te kunnen beschermen. Het behoeft geen nadere toelichting dat met dit project het belang bescherming flora en fauna wordt gediend.

Eindoordeel belangenafweging

Dit geldende belang is hiermee voldoende onderbouwd om de negatieve effecten op beschermde soorten, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

6. Conclusie

Met de aangeleverde gegevens is de aanvraag ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

Conclusie Soortenbescherming

Op basis van de ingediende aanvraag kan gesteld worden dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van alle nationaal en Europees beschermde soorten gewaarborgd.

Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing vereist of ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd blijft, is de aanvraag voor ontheffing in het eerder genoemde plangebied 'voor vissen en vogels':

voor de volgende soort	voor art. 3.1, lid 1, 2 en 3 ¹	voor art. 3.2 lid 6 ²	voor art. 3.5 lid 1 en 2 ³	voor art. 3.6 lid 2 ⁴	voor art. 3.10 lid 1 ⁵	voor art. 3.3 lid 5, art. 3.4, art. 3.9, art. 3.24 lid 2 en art. 3.25 lid 1 ⁶
alle in de wet onder artikel 3.1, genoemde beschermde vogelsoorten	toegekend	toegekend	nvt	nvt	nvt	toegekend
alle in de wet onder artikel 3.5 genoemde beschermde soorten vogels en vissen	nvt	nvt	toegekend	toegekend	nvt	toegekend
alle in de wet onder artikel 3.10 genoemde beschermde soorten vissen	nvt	nvt	nvt	nvt	toegekend	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepaling van lid 1, opzettelijk vangen en doden; lid 2, opzettelijk beschadigen en vernielen van nesten; en lid 3, rapen van eieren;

²Het betreft de verbodsbepaling van lid 6, onder zich hebben of vervoeren van exemplaren;

³Het betreft de verbodsbepalingen: lid 1, opzettelijk vangen en doden in hun natuurlijke verspreidingsgebied; en lid 3, opzettelijk eieren vernielen of rapen;

⁴Het betreft tot de verbodsbepaling van lid 2, onder zich hebben van het wild levende dieren;

⁵Het betreft de verbodsbepaling van lid 1a, opzettelijk vangen of doden;

⁶Het betreft bij vogels: vangkooien, vangnetten, strikken; en bij vissen: allerlei typen vangnetten, vangstvalen.

En omdat de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd blijft, is de aanvraag voor ontheffing in het eerder genoemde plangebied 'voor vleermuizen' tevens:

voor de volgende soort	voor artikel 3.5 lid 1 en 2¹ Wnb	voor art. 3.6 lid 2² Wnb	voor art. 3.3 lid 5, art. 3.4, art. 3.9, art. 3.24 lid 2 en art. 3.25 lid 1³ Wnb
alle in de wet onder artikel 3.5 genoemde vleermuissoorten	toegekend	toegekend	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen: lid 1, opzettelijk vangen in hun natuurlijke verspreidingsgebied; en lid 2, opzettelijk verstoren;

²Het betreft tot de verbodsbepaling van lid 2, onder zich hebben van het wild levende dieren;

³Het betreft: vleermuiskasten, mistnetten, harptrap, helgolandtrap;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

7. Instemming andere Provincies

Omdat het onder de werking van deze ontheffing vallende werkgebied zich uitstrekt buiten de grenzen van de provincie Groningen, is, ingevolge artikel 1.3, vierde lid van de Wet natuurbescherming, instemming gevraagd van de bevoegde gezagen van alle Nederlandse provincies. De volgende Provincies hebben aangegeven in te stemmen zijn akkoord met het verlenen van deze generieke ontheffing:

- Drenthe,
- Flevoland,
- Fryslân,
- Gelderland,
- Noord-Holland,
- Utrecht,
- Zeeland.

De activiteit kan daarmee met inachtneming van de voorschriften in het omschreven plangebied gerealiseerd worden, met uitzondering van het deel van het plangebied dat binnen de provinciegrenzen ligt van deze Provincies die niet akkoord zijn gegaan met deze ontheffing; bij deze Provincies dient, aanvullend op deze generieke ontheffing, afzonderlijk een aparte provinciale ontheffing hiervoor aangevraagd te worden:

- Limburg,
- Noord-Brabant,
- Overijssel,
- Zuid-Holland.

8. Consequenties

Wat u verder kunt verwachten

Bij besluit tot ontheffing-/ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

Voor toezicht is die Provincie bevoegd waarin de handelingen van het onderzoek plaatsvinden. Toezichthouders zijn ondermeer bevoegd de gebruikers van deze ontheffing te vragen naar het tonen van dit besluit en bijbehorende voorschriften waarnaar gehandeld moet worden. Ook voor doorgeven van meldingen of andere zaken waarvoor met betrekking tot deze ontheffingen contact opgenomen moet worden met bevoegd gezag, dient men zich te wenden tot de Provincie afhankelijk van binnen welke provinciegrenzen de handelingen worden verricht.